

Představujeme obce a havířské spolky - účastníky Jihlavského havíření 2009

Obec Zbůch

OBEC Zbůch patří k nejmenším obcím v ČR.

Foto: archiv NJR

Zbůch leží 7 km jihozápadním směrem od Plzně v rovinatém až mírně zvlněném terénu. Obcí prochází významná dopravní tepna, silnice z Plzně na Domažlice, a také železniční trať Plzeň - Domažlice. Zhruba 1 km severně od Zbůchu vede trasa dálnice D5 Praha - Plzeň - Rozvadov.

K obci Zbůch také patří malá ves Červený Újezd, která leží východně od obce. Od 50. let 20. století byl Újezd ovlivněn provozem vojenského letiště, které bylo postaveno v letech 1950-1952. V současné době v obci žije přibližně 70 obyvatel.

Obec protínají 2 významné silniční tahy. Nejvýznamnější je silnice I. třídy č. 26 Plzeň-Domažlice. Druhou částí obce vede dálniční přivaděč č. 180 na dálnici D5, ze kterého je možné pokračovat do nedalekých Nýřan. Nelze opominout ani železniční trať Plzeň-Domažlice, která prochází severovýchodním okrajem obce.

Při příjezdu od Plzně na první pohled každého zaujme odvalová halda po pravé straně silnice Plzeň-Domažlice. V současné době je rozhrnována, přesto má stále výšku kolem 60 m (nejvíce měla 112 m). Po levé straně, kolmo na hlavní silnici navazuje silnice III... třídy na Červený Újezd, která dříve sloužila jako příjezdová komunikace na Línské letiště. Za Červeným Újezdem je rozsáhlý les Dubovec.

Po levé straně Plzeňské ulice sto-

jí sídliště s cihlovými bytovými domy, vystavěné pro zaměstnance ZUD, a Ústav sociální péče pro tělesně a mentálně postiženou mládež (ÚSP) v jehož objektu se nachází i tzv. dům s chráněným bydlením (na jeho místě dříve bývalo smíšené zboží Jednota), škola pro mentálně a tělesně postiženou mládež a učiliště s výukovými obory - zahradník, švadlena a rodinná výchova.

Vedle ÚSP je budova s lékárnou a lékařskou ordinací praktického, dětského a zubního lékaře. Na druhé straně ulice stojí rozsáhlý areál bývalého dolu, v němž nyní sídlí několik menších soukromých firem. Na jihovýchodním okraji byl v roce 2002 vybudován Dům s pečovatelskou službou. Hornická ulice je lemována rodinnými domky, postavenými bývalými horníky. Na jejím konci je budova místní základní školy a sokolské hřiště.

V důsledku poddolování obce změnila svoji tvář i místní krajina. V prostoru zatím neobydleného území v okolí Zálužského potoka je znatelný pokles půdy. Na rohu křižovatky s ulicí 5. května stojí restaurační zařízení „Na Vršku“. Při výjezdu z obce se po levé straně nachází budova firmy HB Textilie, nazývaná „Hadrárna“. Nedaleko je také areál bývalého koupaliště. Za koncem obce v bývalém areálu Dolu na Týnci je sídliště „Starý důl“. Odvalová halda tohoto dolu byla již z velké části zlikvidována, protože

se zde těžil lupek, o který je ve stavebnictví velký zájem. Silnice dále pokračuje do obce Chotěšov.

Ulicí 5. května, vedoucí k náměstí, lemuji rodinné domy a bytové domy postavené pro zaměstnance dřívější šachty. Na pravé straně, v prostorách bývalého zajateckého tábora, stojí místní mateřská škola a jídelna základní školy. Náměstí je tvořeno budovou obecního úřadu se sídlem pošty, kapličkou, rybníkem, obchodním střediskem a hasičskou zbrojnicí. Napravo od obecního úřadu vede cesta ke sportovnímu areálu TJ Baník Zbůch, nazývaného „V Cihelně“. Nachází se zde také restaurační zařízení, které ve spolupráci s fotbalovým svazem a obcí pořádá kulturně-spoločenské akce pod širým nebem.

Západním územím obce vede železniční trať se zastávkou Zbůch. Prostor mezi Obecním úřadem a tratí je zastavěn rodinnými domy,

které patří k nejstarší zástavbě obce. Nedaleko železniční stanice se rozprostírá monumentální budova bývalého kulturního domu, v níž je dnes ubytovna. V Nádražní ulici je také místní knihovna. Nedaleko křižovatky Sokolské a Nádražní ulice je restaurační zařízení „Baník“. Budova je pronajímána obcí a disponuje sálem, v němž se konají různá obecní zasedání a kulturní a společenské akce.

Při výjezdu z obce směrem na Nýřany je po pravé straně závod B&BC, místními obyvateli stále nazýván „Prefa“. Vedle areálu, na pozemcích bývalého JZD Svornost, sídlí v dnešní době soukromé firmy. Naproti „Prefě“ stojí několik domů s byty tzv. „Kolonie“, vystavěné pro zaměstnance bývalé šachty a dva bytové domy určené původně pro zaměstnance státního podniku „Prefa“. Za nimi byly v roce 2003 postaveny dva nové bytové domy.

Havířov

Havířov je nejmladším městem České republiky. Městská práva mu byla udělena 4. 12. 1955 v dnes již historické budově kina Radost.

V bezprostřední blízkosti Havířova leží dvě přehradní nádrže - Žermanická a Těrlická. Obě jsou určeny k rekreaci, rekreační střediska na jejich březích poskytují ubytování všech kategorií. Na Těrlické přehradě se nachází elektrický vlek pro vodní lyžování, který může využívat i veřejnost.

Útlum hornictví na Ostravsku a na Karvinsku se dotkl i Havířova. Pů-

vodně dvě šachty, ležící na katastru města, již ukončily svou činnost. V roce 2007 vyjel poslední vytěžený vozík Dolu Dukla a v červnu roku 2008 definitivní tečku za hornickou minulostí znamenal odstřel velké skripové věže. Dříve tak rozšířené povolání obyvatel města připomínají dvě hornická kladívka ve znaku města.

Největší předností Havířova je kvalita životního prostředí, dostatek veřejné zeleně ve vnitřní zástavbě, nízký stupeň znečištění ovzduší a minimální povrchová degradace krajiny důlní těžbou.

Hornická společnost podkrušnohorské oblasti

Hornická společnost podkrušnohorské oblasti je dobrovolná nepolitická zájmová organizace, která je samostatnou právní osobou. Členství ve společnosti může být individuální, kolektivní a firemní.

Program společnosti je zaměřen na získávání a rozšiřování poznatků z oblasti hornické činnosti, zejména v problematice důlní techniky a zařízení, technologií dobývání a úpravy

nerostných surovin, rekultivace a zahlazování důlní činnosti, marketingu a obchodu, čistých technologií užití uhlí (tzv. clean coal technology), geologii.

Členové společnosti zúčastnili oslav Setkání hornických měst v Mostě v roce 2008 a 1. setkání slovenských hornických měst v Pezinku.

(Pokračování na str. 16)

Typy cestovních pasů a jak je získat

Jedete na dovolenou? Pak se podívejte se na platnost vašeho pasu!

„Není to zbytečné upozornění, jelikož se na pracovišti cestovních pasů s klienty, kteří mají propadlý pas, setkáváme často. Těm, kteří cestují do zemí EU, však postačuje platný občanský průkaz,“ řekla Pavla Martinů, vedoucí správního odboru magistrátu.

Lze požádat o cestovní pas se strojově čitelnou zónou a s biometrickými prvky tzv. E-PAS nebo pas typu BLESK.

„V případě E-PASu je nutné se dostavit osobně na Magistrát města Jihlavy a mít s sebou platný občanský průkaz (dále jen OP). Žádost vyplní úřednice i s pořízením technického snímku obličeje a otisky prstů. Jsou vydávány ve lhůtě 30 dnů, pro děti do 15 let za

100,- Kč s platností pět let, pro ostatní za 600,- Kč s platností deset let,“ upřesnila Pavla Martinů.

Do pasu rodiče nebo zákonného zástupce lze zapsat dítě ve věku do deseti let. K tomu je třeba vyplnit žádost a na úřad si s sebou přinést rodný list dítěte, svůj OP a platný cestovní pas. Správný poplatek činí 50,- Kč.

Za děti do 15 let podává žádost zákonný zástupce, který se dostaví společně s dítětem. Nutný doklad je OP, rodný list dítěte a pokud se jedná o jeho první pas, také osvědčení o státním občanství.

Občan ve věku 15 - 18 let potřebuje k vyřízení žádosti platný OP a svůj rodný list, nutná je též přítomnost zákonného zástupce, který podepíše souhlas s vydáním pasu.

K možnosti vystavení pasu typu BLESK přistupují zejména ti, kteří cestují mimo země EU, nemají platný pas a nemohou čekat do vystavení E-PASu. Dospělý občan k tomu potřebuje platný OP a 2 fotografie o rozměrech 35 x 45 mm.

Pro občana mladšího patnácti let může o cestovní doklad požádat pouze zákonný zástupce. K vyřízení prvního cestovního dokladu je třeba předložit osvědčení o státním občanství (vystavuje Krajský úřad kraje Vysočina - matrika), rodný list dítěte, 2 fotografie a OP zákonného zástupce.

Pro děti do 15 let věku stojí jeho vystavení 1.000,- Kč, pro dospělé nad 15 let 1.500,- Kč. Platnost tohoto pasu je však jen 6 měsíců. **lm-**